

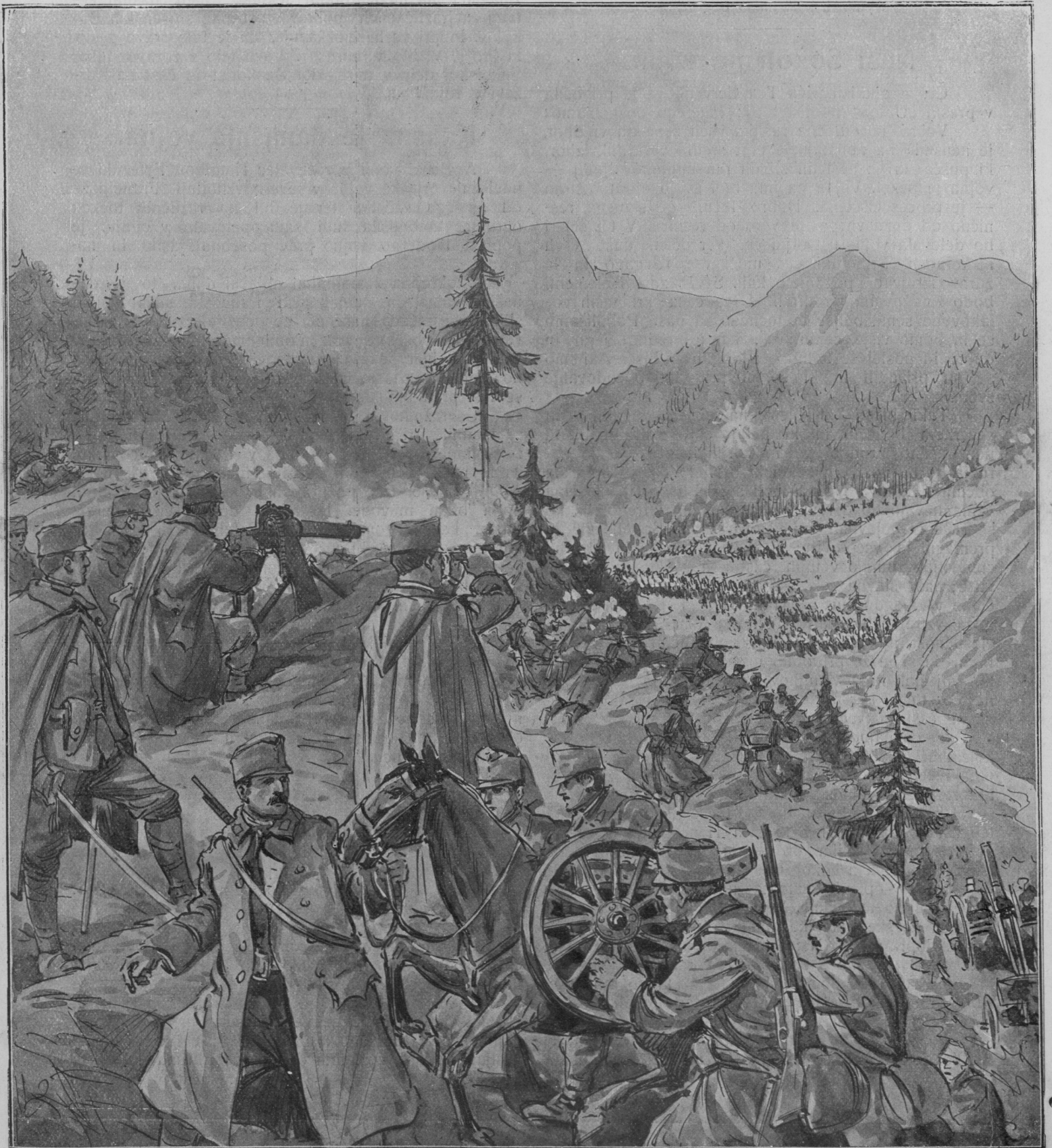
TEDENSKE SLIKE

Naročnina za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2'50, 1/2 leta K 5— celo leto K 10—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3'50, 1/2 leta K 7— celo leto K 14—; za ostalo inozemstvo. celo leto fr. 16'80. Za Ameriko letno 3'25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celo letno 8 kron. Posamezne šte. 22 vin. — Uredništvo in upravništvo: Franciškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Štev. 14.

V LJUBLJANI, v sredo 11. novembra 1914.

Leto I.

Prodiranje naše vojske preko Mačve proti Šabcu in Lešnici v Srbijo.

Ig. Borštnik:

Kje?

Kako, čuj, brusijo sekire — Orožje v solncu se leskeče,
in kose klepljejo povsod...! vrvé v krvavi boj vojské...
Gorje vam, senčnati vi gozdi, Kdaj vrnete se zmagonosno,
gorje ti, mladi poljski plod! da stisnemo si spet roke?

Posekani so gozdi hladni
in pokošeno je polje...
Ne vračajo se k svojim dragi —
pokriva grob jih — Bog ve kje?

Naši Sokoli na vojni.

Češka podlistkarica Tea Červenková je priobčila v praški „Union“ podlistek, iz katerega posnemamo:

Vojna je odločna rušilka vseh zemskih vrednot, je neusmiljena ubijalka, je krut srednjeveški inkvizitor, ki pušča kri iz neštetihi srčnih ran milijonov ljudij — vojna je pekel. Vojna pa ima tudi svojo obratno stran — je proces čiščenja. Dobro ločuje od slabega, resnično od dozdevnega, prevaro od resnice. V tej smeri bo delovala vojna ustvarjajoče, ker očisti dušo vseh nizkotnosti. Prihodnji čas uniči vse izlagano in le zdravo zrnje bo poganjalo kali. Sveži, zdravi elementi bodo zmagovalno prodirali. Dragocena kri naših vojakov bo seme boljše bodočnosti za nas. Pobljšamo se in bomo višje cenili vse, kar je vredno, lepo in dobro in poslej se bomo bolj brigali za bisere, ki smo se jim privadili in ki so si pridobili občudovanje sveta.

Taki biseri, ki bleste na južnem, zapadnem in severnem bojišču, in ki delajo čudeže hrabrosti, ki neustrašeno brodirajo po močvirjih in prekoračajo gorovja, to so naši vrli sokolski bratje! To je junaška občina Sokolov. Naši Sokoli so, ki iskro navdušenja vzplamtejavajo do ogrevajočega plamena v trenutkih, ko se začenja pojavljati upehanost. Naši Sokoli so, ki premagujejo vse ovire; naši Sokoli so, ki s svojo srčnostjo vzbujajo v tujih častnikih velike, neizbrisne vtise; naša slavna sokolska občina je, ki poučuje svoje člane v zmagovanju... Njihov način telovadbe, njihova vztrajnost, njihova železna disciplina, njihova elastičnost, njihova moč, njihovo odlično delo v času miru, ki si je že pridobilo pripoznanja tudi od vodilnih vojaških krogov, njihov patrijotizem in njihovo junaštvo: to je, kar pridobiva Sokolom v sedanjem velikem času največje spoštovanje vsega sveta. Sokolstvo vzgaja najboljše vojake! Brez razlike, ali so sokolski bratje vseučiliščniki, ali priprosti ljudje: vsi so junaki veličine duše, največjega samopremagovanja in hrabre požrtvovalnosti. Razširjajo čast in slavo ti bratje sokolske občine, ki sta jo pred več nego petdesetimi leti ustanovila Miroslav Tyrš in Henrik Fügner blaženega spomina. Njim ob strani stojte in se bore na najvrednejši način sokolske sestre.

Potem opisuje avtorica na razsežno vse veliko človekoljubno delovanje, ki je izvršujejo sedaj v Pragi — sestre češke sokolske občine. Velikanske so žrtve, ki jih doprinašajo. Najodličnejše osebe so se najpohvalneje izrazile o bolnišnici za ranjence, ki jo je priredila sokolska občina v prostorih, ki so bili dom, zibel jasne sokolske ideje. Veliko žrtev in veliko breme si je naložila sokolska občina. Vse je urejeno vojaški — sokolski. In tu opravljajo sokolske sestre samaritansko delo z največjo vestnostjo in požrtvovalnostjo.

Te sestre usmiljenja je vzgojila sokolska občina. To so ženske, ki ne izgubljajo nikdar vere v — sebe. Prišla je mati k ležišču sina, ki ga skoro ni mogla več spoznati... propadel je popolnoma, ker je izgubil obe nogi...! In ona ga je poljubila in pogladila ter rekla srčno: „Še sem čvrsta; jaz bom skrbela za-te!“ Take žene vzgaja sokolska občina!

Tudi večina slovenskih Sokolov je na bojiščih. Med našimi častniki in podčastniki so slovenski sokolski staroste, sokolski načelniki in predtelovadci, zmagalci na mednarodnih tekmah; med našimi četami najrazličnejših polkov so trume slovenskih Sokolov. In pri vsch se izkazuje, da je bilo pravo geslo, ki jih je vodilo v miru: Zdravo telo z zdravo dušo! Sokolsko delo v miru donša korist in čast naši državi v vojni!

Kakšna je današnja vojna.

Angleški vojni poročevalec Hamilton Fyfe, ki se udeležuje orjaške vojne v severnovzhodnji Franciji že od njenega začetka ter je bil na različnih točkah ogromnega bojišča tudi sam opetovano v ognju, je popisal moderno vojno prav posebno jasno in nazorno.

„Pokrajina z majhnimi oblački dima, to je današnja vojna,“ je dejal neki francoski slikar vojnih slik. In resnično, naše oči ne opazijo na bojišču navadno nič posebnega razen onih majhnih belih oblačkov v daljavi, kjer pokajo granate. Celó z najboljšim daljnogledom opaziš le iztežka kake nadaljnje znake, da se vrši pred tabo krvav boj.

Sovražnikovih topov sploh ne vidiš. Morda stojte za tistimile grički, ki se vlečejo po obzorju, ali pa so za onimle drevjem, ki obdaja v daljavi tekočo reko. Tudi naši topovi so nevidni in kje stojte, je težko uganiti. Pešci leže po grapah in jarkih, ki so večkrat polni blata in vode. Le včasih opaziš čisto nerazločno, kako zagomazi po onih četah in zdi se ti, kakor bi gledal mravljišče; včasih vidiš na pobočju hribov hipno mrgolenje in beganje neštetihi črnih pik, kakor bi bil kdo s palico sunil med mravljince, da beže zdaj sem ter tja. Taki so vtiski z današnjih bojišč.

Lajki, nevojak si predstavlja vojno vedno le tako, kakor jo je videl naslikano na kakšni veliki zgodovinski podobi v muzeju ali po pisanih slikah v kakšni zgodovinski knjigi: z obeh strani dirjajo trume konjenikov, pešci korakajo z bajoneti drugi proti drugim, z obeh strani pa grme v dolgih vrstah postavljeni topovi ter žanjejo borilce. Vsakdo misli, da se bližajo vojaki obeh vojsk toliko časa, da se morejo zadeti s strelj pušk; nato pa streljajo dotlej, da zmanjka streliva ali poguma ali pa da so vsi mrtvi. Še prej se uname metež, boj na nož, borba moža proti možu. Borilce naskoči še konjica in posablja kar more doseči. Konec bitke je: sovražnik je razbit, pobit, poklan, poboden, razgnan in zajet, naš poveljnik pa proglašá slovesno: „Zmaga je naša!“

Tako si predstavljajo bitko nevojaki. Toda to sliko moramo iz svoje domišljije izbrisati popolnoma, če hočemo razumeti resničnost moderne vojne. Vojna ni nikak šport več in nikakršno pretepanje; vojna je postala veda, torišče težkih tehničnih študij, ki zahtevajo kompliciranega računanja in uporabljanja najfinejših instrumentov. Moderni vojskovodja ne sedi v sijajni, pestri, z zlatom obšiti uniformi na arabskem

belcu na vrhuncu kakega hriba sredi blestečega štaba generalov in adjutantov; moderni vojskovodja je največkrat resen učenjak v skromni, neznatni uniformi, sličen tihemu profesorju z naočniki, mož izrednega organizatornega talenta in silne volje, jeklenih živcev in najširšega obzorja.

Dandanes ne zmaguje vedno le osobno najpogumnejši vojskovodja, nego oni, čegar znanstvena mašinerija deluje najtočneje, čegar organizacija vojsk je najdovršenejša in oni, ki zna svoje čete in svoje orožje najbolje zakopati in prikriti. Le za fronto, daleč zadaj za zavarovanim hrbtom bojnikov moreš opazovati ogromno kompliciranost vojne mašinerije, ki odloča zmago ali poraz. Vojska more imeti najboljše topove na svetu, a vendar so brez koristi, če niso tudi topničarji izvrstni; pa četudi so topovi in topničarji prvostvni, ne pomaga nič, če so konji, ki vlečejo topove, nerabni. Vojskovodja ima lahko najvrlejše in najbolj hrabre vojake, a brez koristi bodo pobiti, ako so njihovi voditelji - častniki — neizvežbani, nevztrajni in mehkužni. A tudi najboljši častniki ne opravijo ničesar, če so njihove še toli hrabre in vztrajne čete izstradane in do onemoglosti izmučene. Vsako kretanje čet mora biti natančno urejeno, ujemati se mora točno s časom ter morajo biti proste vse poti, odstranjene vse ovire, znani vsi prehodi in mostovi. Kakor na šahovski deski se morajo premikati čete, a vedno z ozirom na premikanje sovražnika, pripravljene na vsakršno presenečenje. Za vse to mora skrbeti vojskovodja in vse to morajo izvrševati z največjo natančnostjo in točnostjo podrejeni mu generali, polkovniki in vsi častniki.

Pravkar smo stali vrhu hriba in zrlji na bojišče, nad katerim se dvigajo mali oblaki dima. A vrnimo se za sceno, tja med čete, ki čakajo, da pridejo na vrsto in ki počivajo, dokler ne prileti povelje, ki jih potegne v bojno igro.

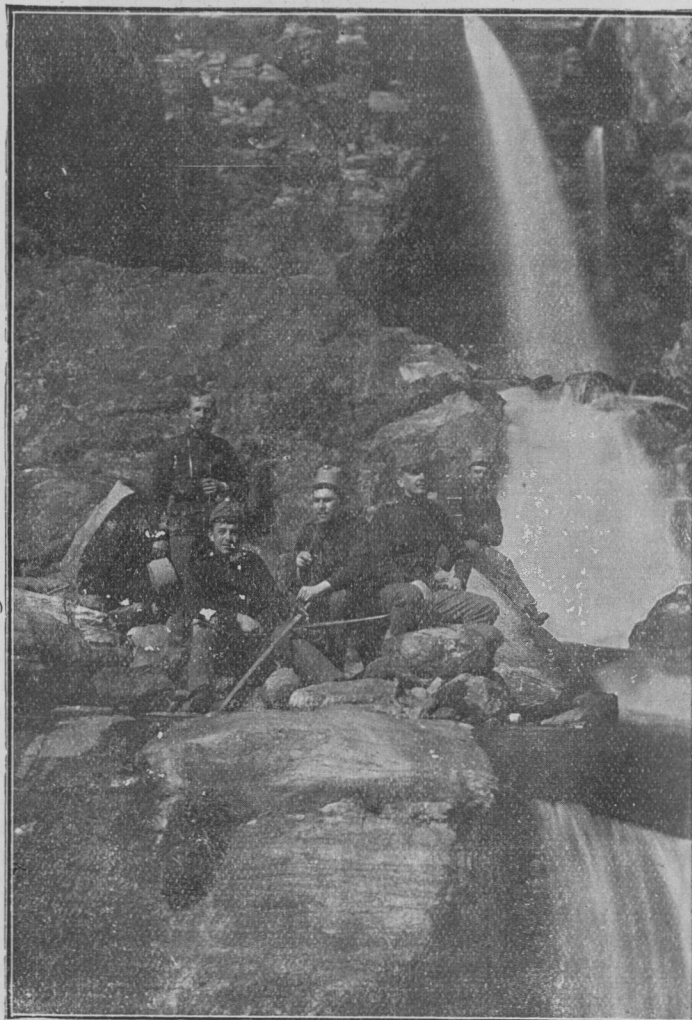
Kapitan Rauf bej, poveljnik turške križarke Hamidie, ki je 29. okt. v Črnem morju napadla rusko vojno brodoge ter bombardirala ruska mesta Odeso in Sevastopol na Krimu.

Tu stoji vrsta topov, skrita za gričevjem, in strelja. V bližini se pasejo izpreženi konji. Nedaleč proč vidimo dolgo municijsko kolono; cela vrsta vozov, polnih granat in šrapnelov. Nato vas, natlačena

z vojaki; nekateri stoje s puškami ob nogi, drugi sede, tretji leže, nekateri pušijo, drugi lupijo jabolka ali jedo komisni kruh, nekateri pišejo, drugi se umivajo, nekateri kvartajo, par jih celo spi. V senci pod lipo brije vojak tovariša, tamkaj ob potočku si kopljejo nekateri noge, drugi pa izpirajo perilo. Onstran vasi se začinja mala dolina in po njej se pase čreda konj in se napaja iz potočka. Zdi se ti, kakor da si zašel na konjski sejem, toda vrsta topov ti pove, da si zašel

Vojna med Rusijo in Turčijo se je pričela z bitko v Črnem morju dne 29. okt. t. l.: Poveljniki in častniki ruskega brodoge v Črnem morju.

S srbskega bojišča: Naši vojaki na predstraži pod slapom blizu Krupnja.

med topničarsko rezervo. Onstran dolinice so vasice, in v njih so številne čete pešcev, zopet rezerva; še dalje naprej pa najdeš eskadronce konjenikov, ki čakajo.

Naenkrat srečamo zelo dolgo vrsto avtomobilov. Na določenem prostoru se ustavijo in razkrope. Pripeljali so zaklane in iz kože dejane vole, krave, ovce in svinje, ali pa cele kupe komisnih hlebcev. Tukaj je jedilna shramba, iz katere zalagajo polke, bataljone in kompanije. Kmalu se razkrope avtomobili, in povsod se kuha obed. Toda še preden bo gotov, pride morda povelje: „Naprej!“ Čez polja in travnike zagomazi na tisoče mravelj... eskadronce švignejo mimo... avtomobili oddrve nekam nazaj... vojska se je udrila v zemljo, skrila v gozde, se zarila v hribe... in planjave so zopet prazne,

kakor bi odnesel čaroben vihar vse skupaj. Le iz daljave grme zamolklo topovi in prasketajo puške.

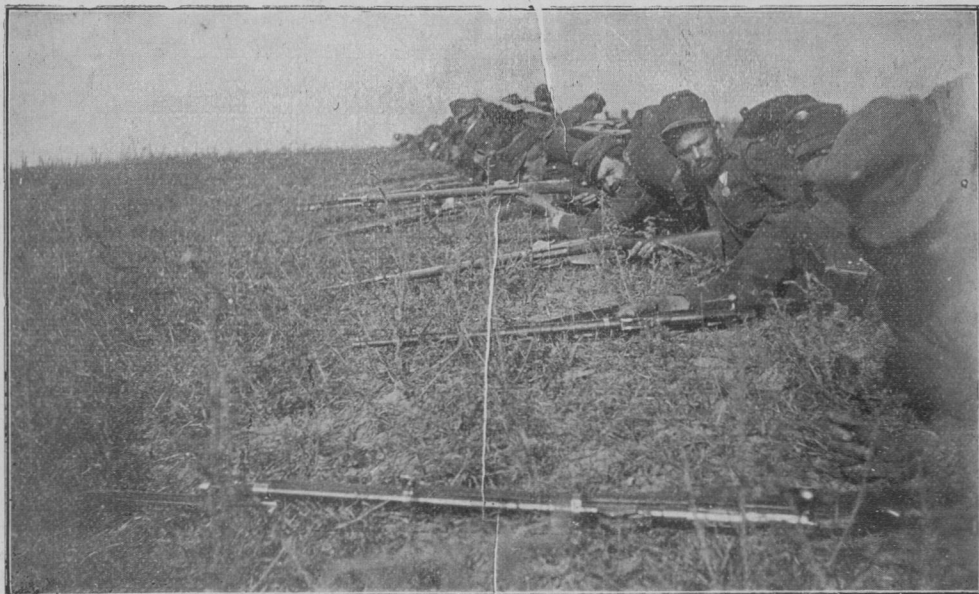
Konji v bitki.

Mnogobrojne vesti z bojišč dokazujejo, da so vse govornice o zmanjšani vrednosti konjenišva v moderni vojni bile netočne. Vojniki na konjih so postali zlasti na severu iste važnosti kakor v vojnah minolih časov. O kozakih, naših ulancih, huzarjih in dragoncih ter o nemških konjeniških polkih, kakor tudi o ruskih kirasirjih in o brigadi afriških Zuavov slišimo vedno in vedno. Konjeniki niso le ordonance, sli in predčete, nego posegajo tudi v pravi boj z vso važnostjo. Slikovite atake konjeniških čet so seveda dandanes skoraj nemožne, zato le izjemne. Vendar je imela naša konjenica takoj spočetka nove ofenzive v Galiciji prav resno ulogo in jo je izvršila povsod sijajno.

Sami konjeniški častniki pa pripovedujejo z občudovanjem o konjih, ki kažejo včasih neverjetno inteligenco in razumevanje položaja v boju. Konji nekako zavedno sodelujejo pri borbah s sovražniki. Večkrat se je dogodilo, da so huzarski konji v bojnem metežu, ko se križajo konjeniške sablje v najtesnejši bližini, grizli kozaške konje, jih tolkli s kopiti in se z vsemi silami trudili pomagati svojim jezdecem.

Ta pojav se more razlagati z instinktom ali z živalsko inteligenco, a tajiti se ne da.

Neki polkovnik je bil sredi boja zadet v prsi. Onesvestil se je in padel s konja. Kako dolgo je ležal, ne ve, a spominja se, da je slišal kakor v snu neko cviljenje. Pri tem je občutil, kako se mu polaga na čelo nekaj mokrega, mrzlega, kakor moker robec. In nekdo ga je vlekel za uniformo in ga stresal ali butal. Ko se je zavedel, je zagledal nad seboj glavo svojega konja, ki ga je gledal z nekako plašno ljubeznivostjo in cvilil. Pametna žival ga je od časa do časa oblizovala po čelu in licu, ga z zobmi vlekla za obleko ter ga suvala s čelom, da bi ga zbudila. Ko se je polkovnik sklonil pokonci, je konj glasno zarezgetal, kakor da se je razveselil, ker mu sede gospodar zopet v sedlo. Od ginjenosti so ranjencu solze

Kranjski fantje — slovenski črnovojniki — na bojnem polju v Galiciji.

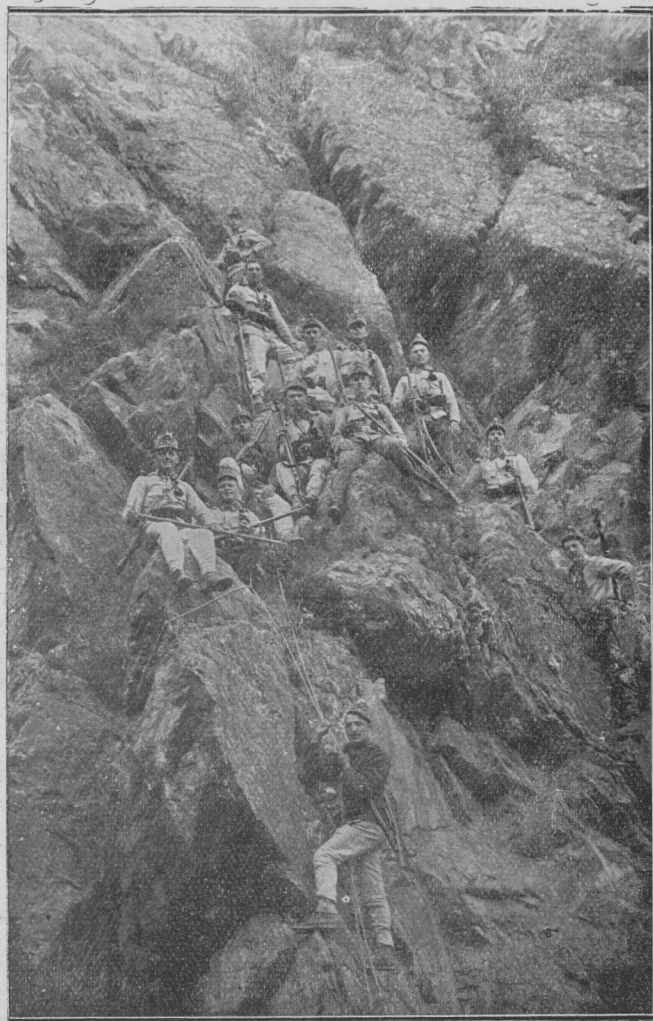
zalile oči. Polkovnik se je iztežka dvignil ter je prklal dva kmeta, ki so njega in konja spremili v taborišče.

Enakih priprostih, a čudovitih dogodkov se je zgodilo že več in po vojni ne ostanejo pozabljeni. Vesti, da konji nekako mislijo in sočustvujejo, se torej ne smejo kar z našimhom kratko zavračati. Gotovo je, da vsi konji niso enako bistri in dobri. A nekateri se resnično odlikujejo z nerazumljivo inteligenco, ki je vojakom večkrat na veliko korist.

Nič čudnega ni, da je postavila hvaležna angleška armada v Middelburgu krasen bronast spomenik na mramornem podstavku: spomenik naj časti spomin tisočerih zvestih konj, ki so padli v bitkah Angležev z Buri, in kaže vojaško osedlanega konja, ki mu podaja klečeč vojak vodo v koritu. Angleška armada pač najbolje ve, kolike zasluge so si pridobili zvesti in vztrajni konji v ljutih borbah proti junaškim Bu.om.

Kozaški konji.

V sedanji vojni nalove naši in nemški vojaki mnogo kozaških konj. V Berlinu so nedavno razstavili veliko čredo takih dolgodlakih, mršavih in nizkih konj. Vse je drlo gledat to znamenitost. A obenem so nemški uradi objavili svarilo: „Občinstvo ne kriči, ne delaj šuma in ne mahaj z robci! Ti konji ne poznajo takih reči in se radi splašijo.“ Izkazalo se je, da kozaški konji za našo konjico niso uporabni, ker ubogajo le na rusko-poljska povelja, ne pa na nemška; kozaški konji velikomestnega hrupa ne prenašajo in se na cestah vedno plašijo. Navajeni so pač tišine ruskih step in občevanja s kozaki, ki se ž njimi ljubeznivo razgovarjajo ter ravnajo ž njimi kakor s prijatelji. V stepah so kozaški konji pozorni in pazljivi, ker jih večkrat napadejo volkovi. Konji so vajeni grizti in brcati, ker se morajo braniti volčjih naskokov; zato bi pa pri nas tudi grizli in brcali, a ne volkov, nego ljudi in domače živali. Vsak človek in vsaka žival pozna domotožje, „zlasti“ pa konj. Neki kmet na

Z Romanje planine blizu Sarajeva: Avstrijska četa pešcev na straži.

Poljski legijonarji na predstraži: Dajanje znakov glede gibanja sovražnikov.

otoku Barsö pri Apenradu je prodal kobilo z žrebetom vred drugemu kmetu ob primorju v Schleswigu. Že naslednjega dne sta bila prodana kobila in žrebe zopet doma. Preplavala sta morsko miljo široko vodo in sta prispela domov. Neki Nемеc je prodal konja za ježo v Francijo. Čez par tednov je pridiral konj s sedlom in brzdo domov v Lippe-Detmold, kjer je bil doma. Konj je vrgel Francosa s sebe, preplaval velereko Ren in našel domov. Iz tega se more sklepati, da bi tudi kozaški konji uhajali, saj so še bolj navežani na rodne stepe. Kozaški konji niso lepi, toda izredno vztrajni, sila močnih nog ter glede zobí in hrane zelo skromni. Za naše kmete bi bili kozaški konji

izborni, a vzlic vsem tem prednostim so za naše in nemške kraje nerabni, ker so plašljivi, trmasti, grizljivi in potepuški. Mislilo se je, da so ti konji zelo zabiti, brez inteligence ter le za kozake primerni. Toda prav ti stepni konji se dajo čudovito dresirati. Kozaki jih navadijo, da ležejo sredi boja na tla ter se vzlic žvižgačim kroglam ne ganejo, dokler jim ne ukažejo. Kozakiški konj je v raznih jezdeških umetnostih izurjen kakor kak cirkuški konj. Kozaki se bavijo pač z njimi leta in leta ter so zato konji svojim jezdecem zelo zvesti.

Na rusko-šlezijijski meji se je zgodilo pred leti, da je prijezdil kozak pred neko nemško gostilno, v kateri je bilo mnogo nemškega občinstva. Kozak je pustil konja pred hišo, sam pa je stopil v gostilno. Naenkrat se je zgrudil konj na tla kakor mrtev. Jokaje je pritekkel kozak iz gostilne, objemal in poljubljal konja ter javkal, da je bil konj vse njegovo imetje. Nemcem se je kozak smilil in nabrali so med sabo precej denarja ter ga podarili jokajočemu Rusu. Kozak se je lepo zahvalil, vzel konju brzdo in sedlo ter je odšel zopet čez mejo. Ko pa je bil na varnem, je zažvižgal. Navidezno mrtvi konj je hitro dvignil glavo, poslušnil, planil pokonci in oddirjal za kozakom, ki se je pač smejal Nemcem, da jih je toli imenitno prevaral.

Tudi naši konjeniki bi bili v nevarnosti, da bi jih na žvižg kozakov odnesli ruski konji preko meje v ujetništvo.

Obsodba sarajevskih atentatorjev.

Usodnega dne 28. junija t. l. se je zgodil v Sarajevem strašen zločin, čegar nedolžni žrtvi sta bili naš prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Hohenberška. Ta zločin je porodil najstrašnejšo posledico: sedanjo vojno.

Nemške oblegovalne havbice med strelom.
Vsi vojaki si zatiskajo ušesa.

S francoskega bojišča: Naskok Nemcev na višino.

Nemške oblegovalne havbice med strelom.
Vsi vojaki si zatiskajo ušesa.

V sredo, 28. oktobra pa je bila zaključena dolgotrajna sodna obravnava proti glavnim atentatorjem, nedoraslim fantalinom, ter sokrivcem atentata in je bila izrečena sledeča obsodba:

Na smrt na vešalih so bili obsojeni obtoženci: Danilo Ilić, bivši učitelj; Veljko Čubrinović, učitelj v Priboju; Nedjo Kerović, kmet; Miško Jovanović, trgovec; Jakov Milović, 43 let star. Ta Jakov Milović je vodil Principa in Trifka Grabeža z bombami in orožjem preko Drine, vedoč, čemu bosta vse to rabila. — V dosmrtno ječo je bil obsojen 60letni kmet Mitar Kerović; 19letni morilec, dijak Gavrila Princip, 19letni stavec Nedeljo Čabrinović in 18letni Trifko Grabež so obsojeni v 20letno ječo, 16letno Vaso Čubriković, 13letno Cvetko Popović, v 10letno ječo 19letni trgovski akademik, Ivo Kranjević in Lazar Gjokić. Na 7 let je bil obsojen Cvijan Stjepanović, na tri leta težke ječe 18letna dečka Branko Zagorac in Marko Perin. Ostali obtoženci so bili oproščeni. — Glavni udeleženci zarote in atentata so bili, kakor znano, Princip, Čabrinović in Grabež. Čabrinović je prvi zagnal bombo, ko se je vozil prestolonaslednik s svojo soprogo po Appelovem nabrežju; toda bomba je zgrešila svoj cilj. Na povratku je potem Princip ustrelil nadvojvoda Frana Ferdinanda in vojvodinjo Hohenberško. Grabež je imel tudi pripravljeno bombo za slučaj, da bi Čabrinović in Princip ne zadela. A ti trije glavni zločinci so vsi stari manj nego 20 let; zato niso mogli biti obsojeni na smrt, temveč na 20letno ječo. Dijak Vaso Čubrilović in Cvjetko Popović sta imela tudi pripravljene bombe. Na smrt obsojeni Danilo Ilić je prinesel bombe in revolverje iz Srbije v Doboj in odondod v Sarajevo ter jih je skrival v svojem stanovanju. Tudi Veljko Čubrilović, Nedjo Kerović, Jakov Milović in Miško Jovanović i. dr. so skrivali orožje in bombe oz. so pomagali spraviti ga na določeno mesto. Med 25 obtoženci je bilo 15 obsojenih. Krivce je zadela zaslužena kazen; ali bodo obsojenci res obešeni, je odvisno od Najvišje milosti; prava, resnična obravnava,

Počitek naše armade pred bitko na Ruskem-Poljskem.

glavni obračun pa se vrši prav sedaj na svetovnih bojiščih. In gotovo je, da bosta zmagali in triumfirali končno resnica in pravica!

Naš najmlajši vojak.

Ko je izbruhnila vojna, se je 15letni Fran Kende, rodod iz Köleseya v unški veliki županiji, rojen 24. junija 1899. leta, prijavil vojaški oblasti, da bi ga sprejela v vojske. Prejel je odgovor, da ga ne morejo sprejeti, češ da je še premlad. Deček, ki je dovršil štiri razrede realke, se je nato priglasil pri poljski legiji, ki ga je sprejela. Deček ima pet bratov, ki so vsi poročniki v armadi in so vsi na bojišču. Fran Kende, ki je najmlajši vojak v naši armadi, se je udeležil bitke pri Nagy Bocsko. Za časa pohodov po ogrskem ozemlju je služil kot tolmač med Madjari in Poljaki. Fran Kende govori poleg nemškega in madjarskega jezika, poljski, slovaški, ruski in srbo-hrvatski jezik.

Učenci in učenke Ciril-Methodovih šol pri Sv. Jakobu v Trstu.

Učenci in učenke Ciril-Methodovih šol pri Sv. Jakobu v Trstu so vprizorili igro v prid „Rdečega križa“ in za šolske potrebščine onih C. M. otrok, katerih očetje so vpoklicani. Od čistega dobička je dobil „Rdeči križ“ čez 440 K in ravno toliko revni otroci v šolskih potrebščinah. Prireditev je torej imela velik uspeh v materijalnem oziru, a tudi v moralnem, ker jo je posetil trž. nam. Nj. J. g. princ Hohenlohe s princeso. — Naše slike nam predstavljajo: Otroke v vojaških uniformah raznih avstr. polkov v poziciji med igro in sliko „žive slike“ ob koncu predstave: Avstr. kronovine (grbi) združene krog vladarja, za kipom razprta ces. zastava, spredaj državni grb in prisega slov. trobojnice in trž. zastave na avstr. vojaško zastavo. V obeh zastavah so simbolično označeni tržaški Slovenci.

EMIL GABORIO:

28. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

Neobičajna razburjenost, izražajoča se na obličju njegovega varovanca, ga je ganila. Ni se mogel premagati, da ne bi stopil bližje, čeprav se je moral bati venomer, da se izda v razgovoru z odvetnikom kot sotrudnika v raziskavanju umora vdove Leruževe.

Mučila ga je tudi radovednost, kaj bi se bilo utegnulo zgoditi med starim grofom in mladim možem. Sklenil je torej, držati jezik dobro za zobmi, pa je sledil mlademu prijatelju v bolniško sobo.

Bolnično stanje se je bilo nekoliko izpremenilo, toda lajku je bilo težko reči, ali na boljše ali na slabše. Ležala ni več tako otrplo in brez življenja; trepalnice so ji drgetale, kakor da se hočejo oči odpreti; premaknila se je ter stokala tiho in bolešno.

„Uboga žena,“ je šepnil Tabaret. „Bog je milostljiv, ako jo vzame k sebi. Gotovo je, da trpi strašno; a kaj so telesne muke v primeri z zavestjo, da ji sedi rodni sin v ječi kot morilec.“

„Tako si prigovarjam tudi jaz,“ je rekel Noel, „da ne izgubim poguma, kadar go gledam, kako hira in gine. Mislil sem že, da mi ni nič več do nje. Srdil sem se nanjo — dvakrat sem ji dal občutiti precej trdo. Zdaj pa, ko preti nevarnost, da jo izgubim, mi-

slim samo na ljubezen in zvestobo, ki mi jo je izkazovala, in jo objokujem, kakor da bi mi bila prava mati. Da, da, dobrota je zanjo, če umre — in vendar! Še zdaj ne morem verjeti, da bi bil njen sin zločinec.“

„Kaj ne da, kaj ne, da mislite tudi vi tako?“ je vzbledel Tabaret ves vesel.

Noel ga je pogledal, čudeč se temu zanimanju svojega starega prijatelja Tabareta za neznanega mu obtoženca. Tabaret se je prestrašil neprevidnosti ter začel pojasnjevati svoje sočutje.

„Veseli me samo, da ste mojih misli. Saj veste, da ne razumem ničesar, ali ves svet govori že o mlademu grofu Komarenu in večina jih pravi, da je nedolžen. Splošni predsodek govori njemu v prilog. Tudi jaz sam si ne morem misliti, da bi bil storil mlad mož iz tako dobre hiše tako nizek zločin.“

„Dragi gospod Tabaret,“ je odgovoril Žerdi, „kaj pa se pravi to: splošni predsodek govori njemu v prilog? Množica je nespametna in zaslepljena. Zmožna bi bila kamnati reveža, nedolžnega kakor jagnje, samo ker ni znal vzbuditi njenega zanimanja. Pogostoma pa se zavzame strastno za izpričanega zločinca, ker ji imponira njegova zakrknjenost. — No, če pride Albert pred porotnike, prevzamem sam njegov zagovor; to sem povedal že očetu, grofu Komarenu.“

Dobri, mali Tabaret bi bil najraje kar objel Noela in mu ponudil: otmiva ga skupaj, z združenimi močmi! Toda premagal se je. Za nobeno ceno ni hotel izgubiti Noelovega spoštovanja. Samo če v interesu mladega grofa Komarena nikakor ne bi šlo drugače, je bil pripravljen priznati svoje dejansko sodelovanje v tej zadevi pri sodni razpravi. Za zdaj pa je le izrazil mlademu prijatelju svojo pohvalo o njegovem plemenitem sklepu:

„Zlato srce imate; ne morem vam povedati, kako sem vesel tega. Bal sem se že, da vas pokvarita bogastvo in visoki položaj, ki ste ga dosegli tako nenadoma, ali zdaj vas prosim oproščenja za to svojo zmoto. Vi se izmed ljudi, ki se ustavljajo hlabro vsem izkušnjam. — Toda povejte: ali ste res že govorili z očetom — gospodom grofom?“

„Govoril sem,“ je dejal mladi odvetnik, „vse je urejeno, da ni moči bolje. Kadar se pomiriva nekoliko, vam povem natančneje. Ob tej mukepolni postelji me je skoraj sram moje sreče.“

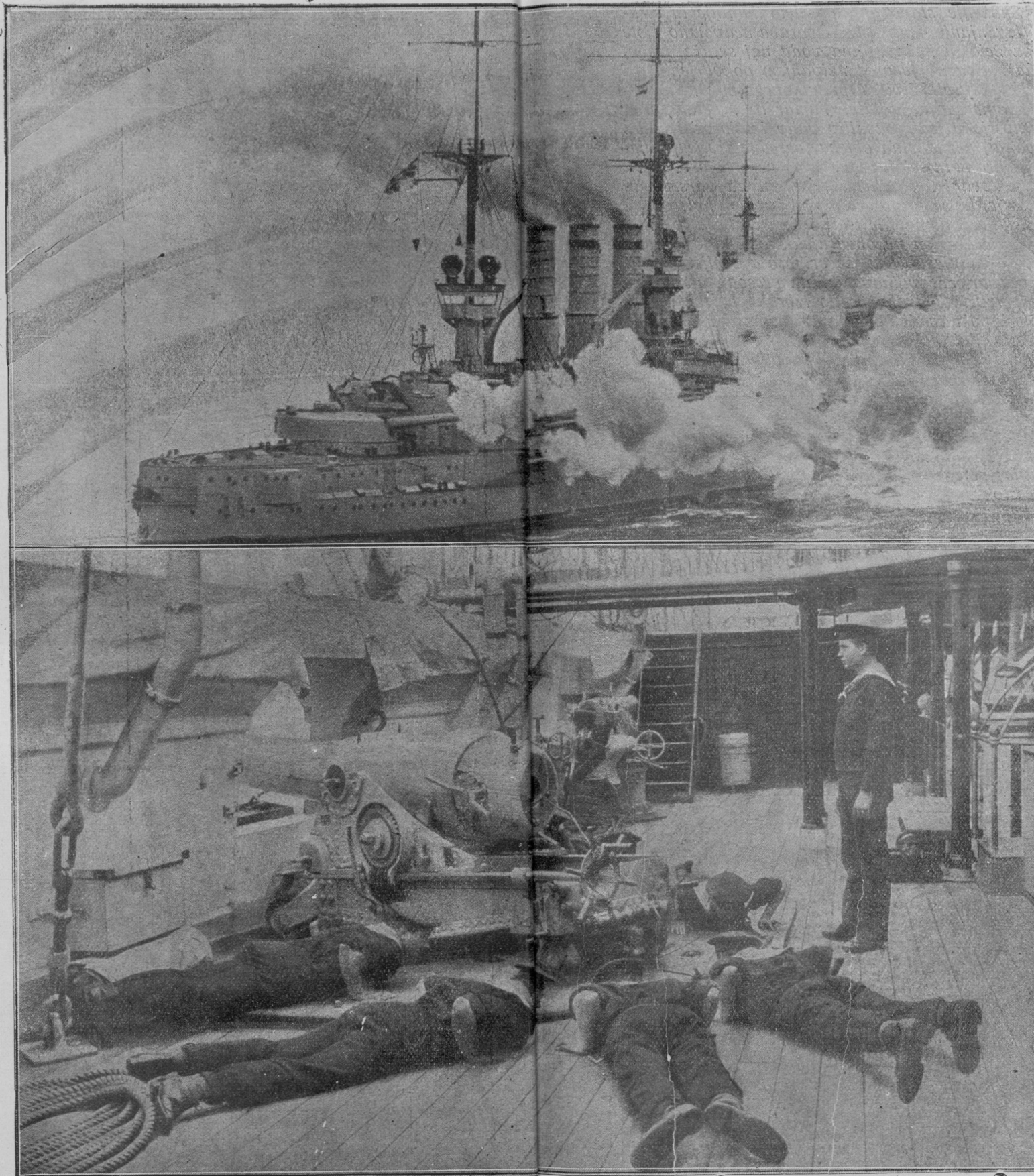
Rad ali nerad se je moral Tabaret zadovoljiti s tem kratkim pojasnilom. Uvidel je, da ne doseže nocoj ničesar več; zato se je izgovoril z veliko utrujenostjo, češ, da mora iti spat.

Noel ga ni zadrževal; rekel je, da čaka še brata gospe Žerdijeve, ki so ga iskali zaman že po večih krajih. Mučno mu bo sicer gledati v oči temu bratu, saj niti ne ve, kako naj se vede proti njemu. Ali naj mu pove vse? To bi le še povečalo možovo žalost; z druge strani pa mu je zoprna vsaka hlimba in pretvara.

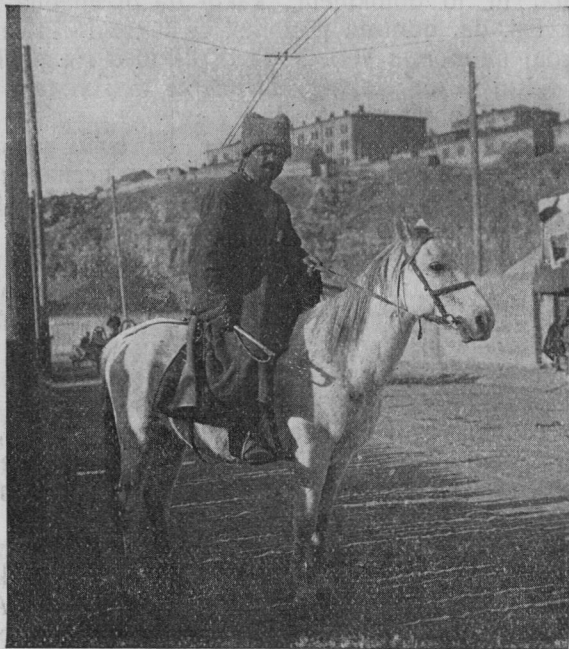
Tabaret je menil, da je za zdaj boljše ne govoriti o tem, češ, pozneje se pojavi vse samo od sebe. Zato se je priporočil.

Vrl fant je vendarle, je pomislil Tabaret, ko je lezel po prstih v svojo sobo; zakaj bal se je, da bo jezna gospodinja, ker ga toliko časa ni bilo domov.

In res je obsula siromaka z očitki in tožbami, kakor hitro ga je zagledala; hkrati mu je napravljala posteljo. Rekla je, da ni zatisnila očesa vso noč: prisluhnila je ob najmanjšem šumu. Kako le more izpostavljati tako lahkomišelnost svoje zdravje in dobro ime!

Ruska vojna ladja med streljanjem na turško brodovj^{zgoraj}. — V hipu, predno se sproži top na bojni ladji pod ladjinim ovom (spodaj)

S Kavkaza: Ruski kozak na svojem konju.

Tabaret je potrpel nevihto in počakal rešilnega trenutka, ko mu je obrnila hrbet; takrat je naglo zaklenil vrata za njo.

Legel je v postelj in se poglobil kmalu spet v svoje miselno delo. Sklenil je napraviti nov vojni načrt in ga izvesti nemudoma. Najprej je pretehtal še enkrat vse, kar so bile dognale dosedanje poizvedbe.

(Dalje prihodnjič.)

Kolera!

(Iz spomenice, ki jo je izdalo c. kr. ministrstvo notr. zadev.)

Kolera je prenosna ali kužna bolezen. Nastane pa tedaj, ako se prenese takoimenovani kolerov bacil iz ust v črevo. Vselej izvira okužba od človeka, ki jo izločuje s svojimi odpadki, zlasti s črevesnimi. To izločenje se ne dogaja samo pri bolnih na kolero, nego tudi pri takih, ki so že ozdraveli, odnosno pri takih, ki so zdravi ostali (nosilci bacilov).

Povzročitelj kolere je torej le v odpadkih, nikakor pa ne v izsopljenem zraku, niti v potu. Zato je nevarnost neposrednega prenosa kolere manjša, kakor pa pri marsikateri drugi kužni belezni. Tudi strežba bolnim na kolero je brez nevarnosti, ako se čuvamo vsakršnega onečeenja z njihovimi odpadki (ne jejmo torej v bolnikovi sobi; niti ne pijmo in ne kadimo), oziroma, ako smo se onečedili, naj sledi temeljito osnaženje in temeljita razkužba.

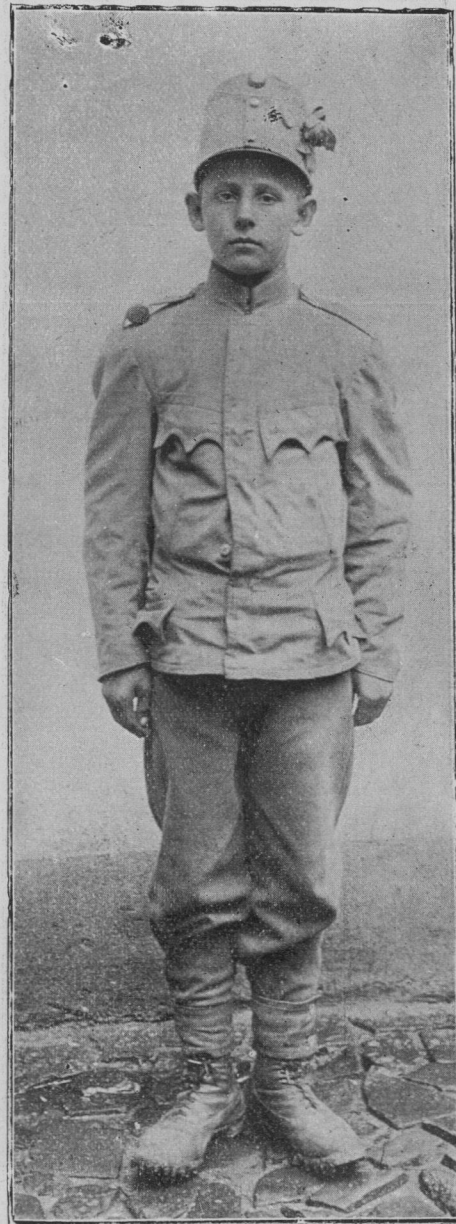
Poleg odpadkov prenašajo bolezen onečedeni predmeti, ponajveč perilo, obleka, posoda in sploh vse, kar je v vsakdanji rabi, potem stranišča, onečiščena voda in onesnažena živila. Delo peric, ki po neprevidnem prijemanju onesnaženo in še ne razkuženo perilo, je nevarno za okužbo po kolero.

Kolera se širi od kraja do kraja s prometom; prenos po zraku je nemogoč. Iz strahu pred kolero ni treba bežati, nego vsakdo naj vztraja v običajnih svojih razmerah.

Najvažnejši predpisi za osebno varstvo so ti-le: Telesna snažnost. Po vsakršnem onečeenju (zlasti

na straniščih) si umij roke, na vsak način pa pred jedjo. Snaženje stanovanj, posebno kuhinje in stranišča (izganjanje muh itd.). Uporaba nedvomno čiste vode za žejo in kuho (pitna voda naj se, če treba, prekuha). Svariti je pred uživanjem pokvarjenih ali težko prebavljivih živil, neprekuhanega mleka, prevelike množine sadja, solate, kumar itd., sploh pred nezmernostjo v jedi. Škodljiv vpliv imajo tudi slaba stanovanja, nezadostna obleka, neredno življenje, napačna prehrana in sploh vsake vrste nezmernost, zlasti tudi pijančevanje. Različna sredstva za varstvo in zdravljenje, ki se priporočajo pod imenom kolerovega žganja, kolerovih kapljic itd. so brez vsakega pomena. Opojne pijače sploh ne obvarujejo, oz. ne ozdravijo kolere. V zadnjem času se priporoča cepljenje proti kolero. Stvar zdravnikova je, da presodi, ali naj se cepljenje izvrši. Od okužbe do izbruha boleznipoteteče pri kolero po navadi pol dneva do pet dni. Po preteku petih dni se izbruha boleznini več bati. Najočividnejši bolezenski pojavi so v jasnih slučajih: močna brezbo-

lestna driska (primerja se vodi, v kateri se je izpiral riž) in bljuvanje; poleg teh često neznosna žeja, brezsečnost, boleči krči, zlasti v mečah, hripav glas in slabost. Bolezen poteče časih tudi samo z znaki navadnega črevesnega katarja. Kolera se v takih slučajih konstatira le s pomočjo bakteriološke preiskave. V času, ko se širi kolera, pazimo na vsakršen, za obolenje sumljiv pojav in ga naznamimo. Bolni in za obolenje sumljivi se morajo od drugih oseb ločiti in je najbolje odposlati jih v bolnico. Osebe, ki prihajajo iz krajev, ohuženih po kolero, treba na kraju, kamor so bile dospеле, pet dni zdravstvenopolicijsko nadzorovati. Temeljito treba med boleznijo in po njej razkuževati: odpadke bolnikov

Najmlajši avstrijski vojak-prostovoljec Fr. Kende. (Glej članek na str. 8.)

kakor tudi vse predmete, ki so bili, ali bi mogli biti onesnaženi od bolnika.

V krajih, ki se ponašajo z dobrimi zdravstvenimi razmerami, ki so preskrbljeni z dobro pitno, oz. užitno vodo in koder se pravilno odstranjujejo odpadki, se azijska kolera ne bo udomačila, odnosno, ako bi se tudi pojavila, se ji razširitev uspešno zabrani.

Minoli teden.

Svetovni vojni požar se je zopet razširil. Dne 29. okt. je del turškega brodograjskega morja blizu Dardanel obstreljeval neke ruske vojne ladje in jim prizadel precej veliko škodo. Nato so priplule turške ladje pred rusko črnomorsko pristanišče Feodosijo, ga obstreljevale in poškodovale pristaniška skladišča in druge zgradbe; Novorosijsk, mesto ob kavkaški obali, je obstreljevala turška križarica „Hamidie“ in pozvala mesto, naj se uda. Ker so ruske baterije odgovorile s strelji, se je „Hamidie“ umaknila. Celo rusko trdnjavo Sebastopol na Krimu so obstreljevale turške ladje. Ruski poslanik je ostavil Carigrad in za njim so odpotovali angleški, francoski in srbski poslaniki; turški poslaniki pa so odpotovali iz Petrograda, Belgrada, Pariza in Londona. Ako se dvignejo Turki, jim bodo sledili mohamedanci vsega sveta, in vojna se razširi v Egipt, Malo Azijo in Indijo. Rusi, Angleži, Francozi in Srbi so dobili novega sovražnika. Turški vojni minister Enver paša je turško vojsko in brodograjske preosnoval ter je pripravljen začeti vojno, da si v turškem ministertvu ni sloge ter je več ministrov odstopilo ter tudi turške finance niso ugodne. Enver paša upa, da bosta Turčiji pomagale Perzija in Afganistan ter še druge kolonije, ki so jih zasedli Rusi, Angleži ali Francozi, a so po veri mohamedanske ter priznavajo le sultana za svojega vladarja. — Po devettedenskem obleganju so dne 7. t. m. Japonci in Angleži zavzeli trdnjavo Tsingtau ter zasedli to nemško kolonijo. — Dne 1. novembra so 4 nemške križarice ob čilski obali po uro trajajočem boju potopile angleško križarico „Good Hope“ in zelo poškodovale angleško križarico „Monmouth“, ki pa se je rešila. — V Belgiji so se boji zaradi povodnji ob

Učenci Ciril-Methodovih šol v Trstu za Rdeči križ: Otroci v uniformah raznih avstrijskih polkov.

Nieuportu prekinili ter se vrše zdaj okoli Yperna. — Za Arras se bijejo strašni boji, Nemci počasi napredujejo. Francozi zahtevajo, da bi prišli Japonci na pomoč, kar bo pa vsled silne oddaljenosti zelo otežkočeno, tako da ne pride japonska pomoč do veljave. — Tudi Japonska, Belgija in Črna gora so zdaj napovedale Turčiji vojno, tako da je na svetu vseh skupaj nič manje kot 21 vojn. Toliko jih še ni bilo naenkrat, odkar stoji svet! — V Bukovini so zavladae zopet normalne razmere, odkar so se Rusi umaknili po brezuspešnem obstreljevanju Črnovic. V Galiciji so južno in južnovzhodno Przemysla dosegle naše čete zopet nekaj novih lepih uspehov ter zajele velike ruske oddelke. Na črti Jaroslav, Ležajsk, Nisko in Rozvadov se vrše uspešni boji. — Na Ruskem Poljskem so zavzele nemške vojske po odhodu izpred Varšave nove postojanke na zahodu za Kutnem in Opočnem. Med Plockom in Skernjevicami so zbrane močne ruske sile; na južnem Poljskem pa stoje Rusi na prostoru med Kjelcami in Klimontovim. Ob doledenju Sanu so izvedli Rusi vzporedno operacijo s svojimi postojankami ob Visli. Tako se vleče ruska bojna črta, 25 korov, od vznožja Karpat v Galiciji čez vso Rusko Poljsko do Vzhodnje Prusije. Ker imajo nemške in avstro-ogrske armade paralelno z ruskimi izborne, sila močne pozicije, se začne zdaj pač dolgotrajna vojna iz jarkov in zakopov, kakoršna se vrši že nad dva meseca med Francozi in Nemci na francoskih tleh. — Strašno krvavi in srditi boji v Flandriji na belgijsko francoski meji se bližajo menda koncu, ker Nemci prodirajo polagoma proti Dünkirchenu in Calaisu. Angleži in Francozi se upirajo Nemcem z obupnim junaštvom. — V Srbiji so zavzele naše pogumne in vztrajne čete že drugič mesto Šabac. Srbi so se umaknili proti Valjevu. — V Južni Afriki so se začeli Buri gibati proti Angležem ter se je razvila cela zarota, ki se more stopnjevati v revolucijo. — Zedinjene države, Švedska, Norveška in Danska ugovarjajo, ker so Angleži zaprli Severno morje ter so s tem uničili vsakršno trgovino. Bati se je torej novih konfliktov!

Učenci Ciril-Methodovih šol v Trstu za Rdeči križ: „Živa slika“, ki predstavlja avstrijske kronovine, združene krog vladarja.

Razne vesti.

Kako se godi našim ranjencem na Ruskem? Spočetka vojne se je poročalo, kako grozoviti so Rusi proti našim ranjencem

in ujetnikom. Izkazalo se je, da so bili tisti slučajji ali redke izjeme ali pa neresnični. Nemški listi priobčujejo zdaj več pisem Nemcev in Madjarov, ki so sporočili iz Rusije domov, da se jim dobro godi in da ravnajo Rusi z njimi prav človekoljubno. Ranjenci so pisali iz mesta Kijeva; ozdravljence pa odpošiljajo Rusi dalje v Omsk, veliko sibirsko mesto. Neki Čeh je pisal domov preko Rumunske, da leži v ruski bolnici v Kalinovcu pri Kijevu in sporočil sledeče: Dragi moji! Ne bojte se zame! Ležim v ruski bolnici, in moja rana se hitro celi. Tu postopajo z nami uljudno in ljudomilo. Pravijo nam: Saj vemo, da se tudi na Avstrijskem ravnajo z našimi ujetniki dobro in obzirno ter da se ni storila še nobenemu Rusu krivica. Naš stari nadzornik z dolgimi, vihrajočimi lasmi nas večkrat pogladi po glavi in pravi: „Golobčki, vsaka stvar mine, torej tudi vojna, in pojdete potem zopet domov! Tudi moj vnuk se vrne z Dunaja, ki je menda ondi ujet!“ Naša bolnica je čista, hrana izdatna in redilna, le kruha se še ne moremo navaditi. — Tudi nekaj Slovencev živi na Ruskem. Upajmo, da se jim ne godi slabše kot drugim.

Vojak-brusač brusi avstrijskemu častniku sabljo.
V ozadju sanitetni voz.

Naši ranjenci v Srbiji.

Enoletni prostovoljec, Anton Vellner, konceptni praktikant pri praški policiji, je bil dne 17. avgusta ranjen in dne 19. avgusta na obvezovališču od Srbov ujet. Prepeljali so ga v Valjevo in od tam v vojaško bolnišnico v Skoplju. Piše, da Srbi z našimi ranjenci človekoljubno postopajo in hvali postrežbo in njihovo postopanje. Drugi vojni ujetnik je dr. Wanka iz bolnišnice v Žatcu. Tudi tega so ujeli Srbi na obvezovališču in ga prepeljali v Skoplje, kjer pomaga v bolnišnici. Tudi ljubljanski mestni uradnik, rezervni poročnik Ciril Tavčar je bil v boju pri Šabcu ranjen in ujet ter prepeljan v bolnico v Niš. Poroča, da ravnajo z njim Srbi prav človekoljubno in postrežljivo.

„Fantje držite se, jaz umiram!“ Na južnem bojišču pri Šabcu je padel poročnik pehotnega polka Maksimiljan Proházka, o čegar junaštvu so pripovedovali ranjeni vojaki istega

polka. Poročnik, ki je bil pri moštvu zelo priljubljen, je bil težko ranjen. Ko je že umiral, je še zaklical: „Fantje, držite se — jaz umiram!“

Če hočete

svoje izdatke skozi nekaj mesecev skrčiti
za par kron ²

dobite

od nas pojasnilo glede nakupa turške srečke. - V najneugodnejšem slučaju se Vam večidel prihranka povrne, v srečnem slučaju pa zamorete že dne 1. decembra zadeti

400.000 frankov!

Srečkovo zastopstvo 3, Ljubljana.

List „Tedske Slike“ je najbolj zanimiv slovenski ilustrovani tednik. Razširjajte ga in pridobivajte mu novih naročnikov!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica števil. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 . K 700,000.000.—

Vlog „ 43,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Premog Uher Ljubljana.

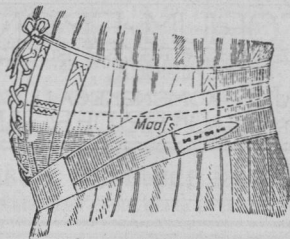
Poljski strelci v bojni črti na Rusko-Poljskem.

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec **I. N. Šoštarič, Maribor**, Gospodska ulica št. 5,

da bo kljub temu, da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1.—, 1'20, 1'50. Ker se veliko razproda, je dobiti tudi velika množina lepih ostankov ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštine prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 188

En sam glas gre okoli o Kolinski kavni primesi: da je najboljši kavni pridedek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zato jo naše gospodinje tako rade kupujejo in jo tudi druge priporočajo. Zaradi svojih dobrih lastnosti se je Kolinska kavna primes priljubila v vseh krogih. Tudi zato jo imajo naše gospodinje rade, ker je pristno domače blago. Priporočamo prav tople izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes in Vas opozarjamo v vašem lastnem interesu, da zahtevate v prodajalni vedno izrecno samo ta kavni pridedek! 120

Trebušne pasove, kilne pasove in vse potrebščine za babice 294

priporoča

K. Piotrowski.Ljubljana, Sv. Petra c. **sedaj** št. 33.

III. knjiga knjižnice »Slovenskega ilustrovanega Tednika«

je izšla in vsebuje
sledede velezanimive
povesti:

Kovec Klemen.
Lenčica in zmaj.
O hudem kovaču.
Pastirska ljubezen.
Katrca in hudič.
V leščevju.
Dve nevesti.

Knjiga je elegantno vezana ter stane za nenaročnike in po knjigarnah K 2'50; za naše naročnike pa le K 2'—.

Naročite si to velezanimivo knjigo!

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4	3	0
4	4	0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka 45

naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Zajeti Rusi popravljajo ceste, straženi od črnovojnikov.

Jabolka in namizno sadje — od 5 kg naprej po 12 do 40 vin. kg razpošilja A. Oset, posestnik, Guštanj, Koroško. 402

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici št. 1. Opozarjamo, da bi se vsakdo po-

služeval iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden. 2

Silva-vrelec je preurejen in se je našel nov prtok, je sedaj Tolstovrška slatina izdatno izboljšana in ostane čista in dobra. Odlikovana na mednarodni raz-

stavi v Inomestu 1896, na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Tolstovrška slatina je vpejana v najvišjih krogih, pri odličnih zdravnikih ter v raznih bolnišnicah. Naroča se: And. Oset, Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško. 2

Manufakturna trgovina J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin
Ljubljana Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna

 za moška oblačila!

Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti rutin šerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno dobri šifoni, platno, kotenine in drugo belo blago.

152

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Kdor potrebuje dobro trpežno solidno in ceno perilo za moške, ženske in otroke, kakor tudi za postelje naj piše že nad 20 let obstoječi tvrdki

B. TAVŠ, Gradec,
Waltendorfergasse 11, Štajersko.

Izdeluje na željo tudi po meri ter razpošilja po povzetju ali če se denar naprej pošlje. Zahtevajte cenik!

Toplo perilo za vojake!

284

Prečitajte mojo notico v uredniškem delu in pišite po vzorce!

Z odličnim spoštovanjem

I. N. Šoštarič,
trgovec.

Maribor, Gosposka ul. 5.

Darujte za Rdeči križ!

Kupujte pri tvrdkah
ki inserirajo v našem
listu!

R. STRMEČKI v Celju, števil. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

81

in razno moderno blago za moške
in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

V vojnem času

je potrebna zanesljiva ura ali žepna budilka, kakoršno Vam nudi res domača svetovno znana tvrdka, ki je največja zaloga zlatnine in srebrnine ter briljantov, sedaj po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

F. ČUDEN - LJUBLJANA

samo Prešernova ulica šte. 1

Lastna tovarna ur v Švici. - Naročujte veliki cenik zastonj, je tudi po pošti franko. Kupujem staro zlato in srebro.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85
priporočajo oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje. - Zahtevajte cenike.

KRSTE

lesene in kovinate, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri **Fr. Margolius, Beljak, (Koroško)**. — Iščem solidne zastopnike. 33

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2, boljšega 2-40, prima polbelega 2-80, belega 4, belega puhastega 5-10, velefinega snežnobelega, puljenega 6-40 do 8, puha sivega 6 do 7,

belega, finega 10, najfinejši prsni puh 12 K.
Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rume-nega nankinga, pernica 180 cm, dolga 120 cm široka z 2 glavnica 80/60, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16, napol puh 20, puh 24 K, posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200/140 cm 13, 14-70, 17-80 in 21 K, zglavnica 90/70 cm 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega črtastega gradla 180/116 cm 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

Najboljši češki nakupni vir. - Naročila od 5 kg naprej franko.

S. BENISCH, DEŠENICE 180, ČESKO.

Natančnejši cenik gratis in franko. 20

Za vojake!

Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepremočljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine. 81

Za gospode!

Klobuke, perilo, kravate i. t. d. Zadnje novosti pravkar došle.

Modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

Edina prim. tovarna dvo-koles

'Tribuna'

Gorica, Tržaška ulica 26.

Zaloga dvokoles, šiv. in kmet. strojev, gramofonov, orchestrionov itd.

F. Batjel, Gorica

Stolna ulica šte. 2-4.

Prodaja na obroke.

18 Ceniki franko.

GRIČAR & MEJAČ

LJUBLJANA, Prešernova ul. št. 9.

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Točna postrežba. - Solidne cene.

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNICA

IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA. 156

Modistka

MINKA HORVAT
Ljubljana, Stari trg 21

priporoča cenj. damam svojo zelo povečano zalogo damskih klobuk in otroških čepic.

Popravila najfineje in najceneje.

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

62 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304-25.
Dividend se je doslej izplačalo nad K 8.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Skrbite vojakom za toplo obleko!

Volnene in pavoljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (takozvane gorenjske jopice), hlače, rokavice;

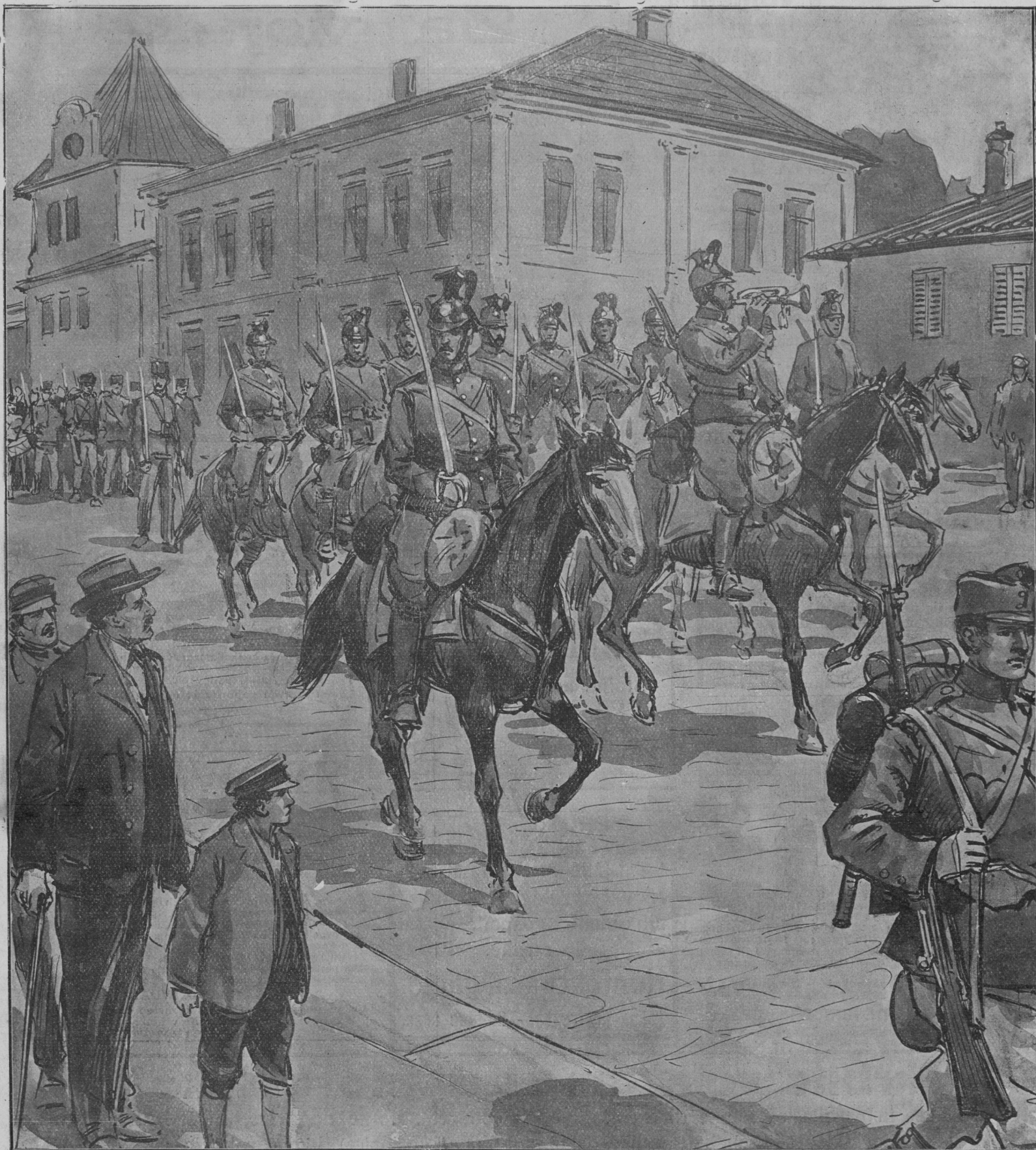
vse to je dobiti po režijskih cenah v

405

I. kranjski mehan. avtom. tovarni pletenin in tkanin

Dragotin Hribar

Ljubljana, Zaloška cesta 14.

Avstro-ogrška vojska osvojila drugič srbsko mesto Šabac: Zmagoslavno vkorakanje naših ulancev v osvojeno mesto.

V listu so slike: Kapitan turške križarke Hamidie; poveljniki ruskega brodovja v Črnem morju; rusko-turška bitka v Črnem morju; slike s srbskega bojišča; slovenski črnovojniki v boju v Gallciji; oblegovalne havbice med strelom; slike iz Trsta itd.